

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen järjestöjen avustamisen periaatteet

AVUSTUSSÄÄNTÖ

Aluehallitus 12.12.2022, 280 §

Aluehallitus 16.6.2025, 154 §

**Päijät-Hämeen
hyvinvointialue**

Sisällys

1. JOHDANTO	3
2. AVUSTUSMUODOT	3
3. HAKUKELPOISUUS	4
4. AVUSTUKSEN HAKU	5
5. AVUSTUKSEN JAKOPERUSTEET	5
6. PÄÄTÖKSET	5
7. MAKSATUS JA KÄYTTÖ	6
8. RAPORTOINTI JA ARVIOINTI	6
9. AIKATAULUTUS	6
10. VOIMAANTULO JA SOVELTAMINEN	6

1. Johdanto

Tätä asiakirjaa sovelletaan Päijät-Hämeen hyvinvointialueen järjestöyhteistyön mallin mukaisiin järjestöavustuksiin. Kokonaisturvallisuuden lautakunta päättää pelastustoimintaan liittyvien avustusten myöntämisestä yhteisöille talousarvioon varatun määrärahan puitteissa. Asiakirjaa ei sovelleta hyvinvointialueen ostamiin palveluihin.

Laki 612/2021 sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä edellyttää hyvinvointialueilta yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa. Hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä neuvoteltava vähintään kerran vuodessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointialueella tunnistetaan järjestöjen mahdollisuus tavoittaa asukkaita ennaltaehkäisevän toiminnan avulla. Järjestölähtöinen asukkaiden tarpeiden tunnistaminen, osallistaminen, toiminnan järjestäminen ja yhteisöllinen toiminta rikastavat hyvinvointialueen palvelutarjontaa. Hyvinvointialueen ja järjestöjen yhteistyötä ja kumppanuutta halutaan tukea mahdollistamalla monitoimijainen yhteistoiminta ja -kehittäminen sekä aktiivinen vuoropuhelu.

Tämä asiakirja perustuu Päijät-Hämeen hyvinvointialueen aluehallituksen hyväksymään järjestöyhteistyön malliin. Mallin avulla tuetaan järjestölähtöisen kansalaistoiminnan toteuttamista ja päijäthämäläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

2. Avustusmuodot

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen järjestöille myöntämät avustukset jakautuvat Kumppanuusavustuksiin ja Yhteiskehittämisen avustuksiin.

Kumppanuusavustus

- Avustuksella järjestettävä toiminta on järjestölähtöistä hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä täydentävää ja rikastavaa toimintaa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.
- Toiminta vastaa rajatun kohderyhmän konkreettiseen tarpeeseen.
- Toiminta tavoittaa omaa jäsenistöä laajemman kohderyhmän.
- Toiminta vaikuttaa kohderyhmän hyvinvointiin ja terveyteen.

Yhteiskehittämisen avustus

- Alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkien mukaisten teemojen tarvelähtöinen yhteiskehittäminen toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen sote-keskusten ja toimialojen kanssa.
- Yhteiskehittämisellä tarkoitetaan rajattuun tarpeeseen vastaavaa kehittämistä, pilotointia ja juurruttamista.
- Toiminta edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä lisää yhteistyötä järjestön ja toimialan kesken.

3. Hakukelpoisuus

- Hyvinvointialue voi harkinnanvaraisesti myöntää kumppanuusavustuksia ja yhteiskehittämisen avustuksia yhdistysrekisteriin rekisteröidyille yleishyödyllisille yhdistyksille, joiden tehtävänä on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Avustuskelpoisuutta arvioidaan yhdistyksen sääntöjen perusteella.
- Hyvinvointialue voi harkinnanvaraisesti myöntää yhteiskehittämisen avustuksia myös säätiörekisteriin rekisteröidyille säätiöille, joiden tarkoituksena on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.
- Avustusta hakevan järjestön tai säätiön tulee olla perustettu vähintään vuotta ennen avustuksen hakuajan päättymistä.
- Avustus on ensisijaisesti tarkoitettu Päijät-Hämeen kuntiin rekisteröidyille yhdistyksille. Muualla rekisterissä olevien yhdistysten tulee tehdä kiinteää yhteistyötä jonkun paikallisen yhdistyksen kanssa.
- Yleishyödyllinen toiminta tulee kirjanpidossa eriyttää omalla kustannuspaikalla palvelutoiminnasta tai muusta taloudellisesta tulosta.
- Järjestöllä tai säätiöllä tulee olla riittävä rahoitus omaan toimintaansa.
- Avustettava toiminta tulee toteutua vähintään kahdessa Päijät-Hämeen kunnassa ja olla päijäthämäläisiä asukkaita tavoittavaa.
- Avustettavan toiminnan edellytyksenä on Lähellä.fi -palveluun rekisteröinti ja siellä toiminnasta tiedottaminen.
- Hyvinvointialue ei myönnä järjestöavustuksia hyvinvointialueen tai kuntien järjestämisvastuulla olevaan toimintaan.
- Hyvinvointialue ei myönnä avustusta toimintaan, jota jo avustavat kunnat tai muut rahoittajat.

4. Avustuksen haku

Hyvinvointialue voi harkinnanvaraisesti myöntää avustusta vain siihen toimintaan, johon sitä on hakemuksella haettu. Avustusta myönnetään enintään se määrä, joka on haettu. Hakemuksen tulee sisältää riittävä rahoitussuunnitelma.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää avustushaun avaamisesta talousarvioon varatun määrärahan puitteissa. Hyvinvointialue tiedottaa järjestöavustuksen hakuajasta verkkosivuillaan.

Avustettavan toiminnan vuotuiset painopisteet tiedotetaan avustushaun yhteydessä. Järjestöavustuksia haetaan hyvinvointialueen sähköisellä lomakkeella.

5. Avustuksen jakoperusteet

Avustettavan toiminnan tulee toteuttaa järjestölähtöisesti Päijät-Hämeen hyvinvointialueen strategian, palvelustrategian ja ohjelmien linjaamia tavoitteita.

Avustettavalle toiminnalle tulee määrittää selkeä kohderyhmä ja toiminnan on oltava kohderyhmään kuuluville avointa ja maksutonta. Toiminnasta syntyvien tuotosten tulee olla avoimesti ja maksuttomasti saatavilla. Viestinnässä on käytettävä esteettömiä ja saavutettavia menetelmiä. Avustettavasta toiminnasta tulee olla konkreettinen hyöty hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kohderyhmille. Avustettavalle toiminnalle tulee olla selkeä tarve ja hyödyn pitää olla mitattavissa.

Avustettavan toiminnan tulee olla saavutettavaa ja mahdollisuuksien mukaan digitaalisesti levitettävää.

Avustettavan toiminnan toteutuksessa arvostetaan laajaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja selkeästi todennettavia vaikutuksia.

Avustuksia ei myönnetä järjestön hallinnon kokouksiin ja yhdistyksen markkinointiin, merkkipäivien juhlallisuuksiin ja tapahtumiin tai kiinteistön kuluihin, jäsenten virkistykseen ja retkiin tai luentotilaisuuden toteuttamiseen.

6. Päätökset

Hyvinvointialueen järjestöavustusten määrä on harkinnanvarainen ja sidoksissa hyvinvointialueen talousarviossa varattuun määrärahaan. Aluevaltuusto päättää vuosittain aluehallituksen toimialan talousarvion.

Hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää avustusten myöntämisestä talousarvioon varatun määrärahan puitteissa.

Hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää järjestöavustusten vuosittaiset painopisteet. Painopisteet tiedotetaan vuosittain ennen järjestöavustusten hakuaikaa.

7. Maksatus ja käyttö

Hakuprosessin ja päätösten jälkeen järjestöille tiedotetaan päätöksestä ja avustuksen saaneita järjestöjä ohjeistetaan avustuksen käytöstä, yhteistyöstä ja maksatuksesta.

Avustuksen maksaminen edellyttää, että myöntämistä koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Avustus tulee käyttää sen vuoden aikana, jolle se on myönnetty. Avustus tulee palauttaa hyvinvointialueelle, mikäli sitä ei ole käytetty ajallaan tai myönnettyyn tarkoitukseen.

Avustusta ei voi siirtää eteenpäin toiselle toimijalle tai käyttää toiseen toimintaan. Poikkeuksena ovat yhteishankkeet. Yhdistysten yhteishankkeissa avustuksen hakija vastaa osatoteuttajana toimivan yhdistyksen toiminnan toteutumisesta ja taloudesta. Osatoteuttajan tulee täyttää hakuehdot ja raportoida avustuksen hakijalle. Hakijalta ja osatoteuttajalta vaaditaan yhteistyösopimusta.

8. Raportointi ja arviointi

Avustuksen saajan on raportoitava avustuksen käyttö talouden ja toiminnan näkökulmista. Avustuksen käytöstä on annettava selvitys sähköisellä lomakkeella hyvinvointialueen ilmoittamassa aikataulussa.

Hyvinvointialueella tai sen nimeämällä tilintarkastajalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus tarkastaa avustuksen saajan asiakirjat ja kirjanpito siltä osin, joka koskee avustuksen käyttämistä.

Raportoinnissa huomioidaan kansallisen järjestötiedon kerääminen ja maakuntien välisen tiedon vertailtavuus.

9. Aikataulutus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää vuosittain järjestöavustusten haku- ja raportointiaikataulusta. Päätös on ehdollinen ja edellyttää, että aluevaltuuston talousarviossa hyväksytään tarvittava määräraha.

10. Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asiakirja tulee voimaan aluehallituksen päätöksellä.

Asiakirjaa sovelletaan Päijät-Hämeen hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jakamissa järjestöavustuksissa.

Asiakirjan vaatimista päivityksistä ja asiakirjan soveltamisesta päättää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta.